

Restaurirane iznimne zidne slike svoda kapele sv. Trojstva

Željko Bistović iz Konzervatorskog odjela Rijeka podsjetio je na svoje ranije tvrdnje o izuzetno rijetkom topološkom sustavu, kao i o jednom od rijetkih primjera u kojem su sve četiri personifikacije elemenata prikazane kao ljudski likovi koji jašu životinje

Predstavljanje rezultata restauratorskih radova

RIJEKA » U kapeli sv. Trojstva u sklopu bivšeg augustinskog, a danas dominikanskog samostana sv. Jeronima u Rijeci jučer je održana prezentacija dovršenih restauratorskih radova na zidnim slikama svoda kapele. Ove gotičke zidne slike nastale su oko 1450. godine, a njihov značaj nadilazi nacionalne okvire.

Ono što ih čini iznimnima njihova je rijetka i neuobičajena ikonografija. U zaokruženom topološkom sustavu kao gole ljudske prilike koje jašu vepra, orla, zmaja i ribu prikazane su personifikacije četiriju elemenata: zemlje, zraka, vatre i vode. U središnjem polju apsidalnog zaključka, između navedenih personifikacija smješteni su antropomorfní prikazi Sunca i Mjeseca koji kao atributi Godine zaokružuju srednjovjekovnu sliku materijalnog svijeta, Imago mundi.

Skriveni biser

Prema riječima Željka Bistovića iz Konzervatorskog odjela Rijeka takav topološki sustav, kome su u središtu simboli vremena okruženi personifikacijama elemenata, izuzetno je rijedak i paralelu mu možemo naći samo u vitraju prozorske rozete katedrale u Lausanni. Također radi se o jednom od rijetkih, a u mediju zidnog slikarstva i jedinom primjeru u kojem su sve četiri personifikacije elemenata prikazane kao ljudski likovi koji jašu životinje.

Uz polja s elementima nalaze se i četiri medaljona sa zoomorfnim simbolima evanđelista, a sve opisane prikaze ikonografski objedinjuje zaglavni kamen sa skulptorskim prikazom Kristove glave, od koga se u susjedna polja šire naslikane zrake. Ove scene dopunjuju i četiri dopojasna lika proroka sa svicima u rukama, a posljednji od ukupno petnaest figuralnih prikaza je Jaganjac Božji s uskršnjom zastavom. Polja koja nisu figuralno oslikana ispunjena su različitim biljnim ornamentom.

Ovaj biser bio je skriven pogledima više od dva stoljeća. Izvedbu fresaka, kao i gradnju same kapele sv. Trojstva, naručio je Martin Raunacher, koji je u kapeli pokopan sa svojom ženom Margaretom Lamberger. No kapela je polovinom 18. stoljeća postala sakristija dogradene i produžene crkve sv. Jeronima. Tom su prili-

kom zidne slike prebijeljene, a tijekom kasnijih obnova »ispiketane« kako bi se nanijela nova žbuka.

Fragmenti fresaka otkriveni su prilikom obnove samostana početkom 1950-ih godina, ali tek su 2016. godine izvršena probna sondiranja koja su utvrdila da je oslik očuvan skoro na cijeloj površini svoda.

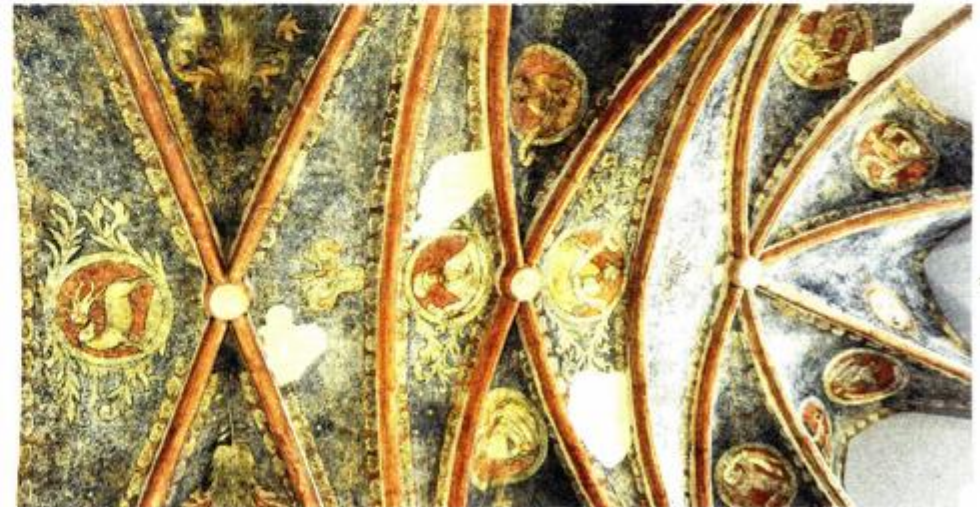
Obnoviti cijeli sklop

O senzacionalnom nalažu javnost je prvi put obaviještena krajem prošle godine, a ovogodišnjim radovima u cijelosti je završena restauracija fresaka, koja je bila iznimno zahtjevna zbog brojnih oštećenja i degradacije završnog sloja boje. Cijeli posao pod vodstvom restauratorice Marine Ferrenžir obavljen je u deset mjeseci, a u retuširanju oslika sudjelovao je i akademski slikar Edigio Budičin.

Prema riječima pročelnice Konzervatorskog odjela Rijeka Biserke Dumbović-Bilušić, Rijeka je grad izuzetno bogate kulturno-povijesne slojevitosti koja je dosad bila slabo prepoznata. Njezina je nada da će u idućih nekoliko godina biti obnovljen cijeli sklop bivšeg augustinskog samostana koji otvara priču o Rijeci kao gradu vrijedne baštine starijih povijesnih razdoblja.

Restauraciju zidnih slika i obnovu kapele zajednički su financirali Ministarstvo kulture i Hrvatska dominikanska provincija iznosom od oko milijun kuna. Jučerašnja prezentacija održana je u sklopu programa ovogodišnjih dana EU baštine, manifestacije koja se tijekom rujna održava diljem Europe s ciljem da se postignuća vezana uz kulturnu baštinu predstave široj publici kako bi se podigla svijest o njezinoj važnosti.

Nela VALERJEV OGURLIĆ

Rijetkost u više segmenata, prema tvrdanjama Željka Bistovića

Publika na predstavljanju